

Дзізінська Альбіна

Здобувач освітнього ступеня «магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Цвігун І.А.**

д-р екон. наук, завідувач кафедри обліку,
оподаткування та технологій електронного бізнесу
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В УМОВАХ АВТОМАТИЗАЦІЇ

Функціонування підприємства - це складний динамічний процес, що є результатом безперервного циклічного руху грошових коштів. Грошові кошти є одним із видів активів без яких неможлива діяльність підприємства. Одним із питань, що виникають перед підприємствами в сучасних умовах, є відновлення і збереження динаміки циклів операційної, інвестиційної і фінансової діяльності, що є запорукою необхідної ліквідної позиції підприємства і реалізації його попиту на кошти.

Завдання достовірно відобразити кругообіг грошових коштів та їх еквівалентів, правильно їх розподілити відповідно до чинних положень (стандартів) бухгалтерського обліку і відобразити у звітності, покладається на облікову службу підприємства. Однією з причин важливості таких дій є надати достовірну, якісну, вчасну, правдиву інформацію для прийняття правильних управлінських рішень щодо грошових потоків, що забезпечить фінансову рівновагу підприємства в процесі його стратегічного розвитку.

У ринкових умовах значно збільшуються потреби в оперативній, якісній і повній обліковій інформації, як для системи управління підприємством, так і для користувачів різних категорій. Важливим чинником, який сприяє своєчасному забезпеченню обліковою інформацією власників, бухгалтерів, інвесторів та інших користувачів є впровадження автоматизованих інформаційних систем обліку (АІСО) на базі комп'ютеризації

В умовах автоматизації бухгалтерського обліку, якість обліку руху грошових коштів залежить від правильного обрання суб'єктом господарювання прикладного програмного продукту, налаштування облікової та податкової політики, заповнення бази довідників, створення необхідних постійних констант, а також від вмінь та навичок облікового персоналу користуватись обраним програмним продуктом. Облікова політика суб'єкта господарювання в частині обліку грошових коштів в автоматизованій системі має бути налаштована відповідно до принципів бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності, які викладені в Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Підприємства використовують для ведення обліку грошових коштів такі програми:

«1С: Підприємство7», «1С:Підприємство8.2", «БЕЗ звіти», «Парус», М.Е.DOC11.01.026, систему дистанційного обслуговування «Клієнт-банк».

Основними елементами обліку банківських і касових операцій, які здійснюються в комп'ютерному середовищі є [2.с.61-65]:

- складання платіжних доручень, заяв на придбання та продаж валюти з поданням їх до банку, для цього використовується програми «Клієнт-банк»;
- виплата зарплати – «Зарплатний проект» , використовується програма «Клієнт-банк»;
- отримання банківських виписок про стан рахунку та операції, що були здійснені;
- відображення операцій у бухгалтерському реєстрі «Банк» і Головній книзі;
- складання первинних документів за касовими операціями: прибуткових / видаткових ордерів, авансових звітів та ін.;
- Журнал реєстрації прибуткових ордерів, журнал реєстрації видаткових ордерів;
- ведення Касової книги;

- ведення бухгалтерського реєстру «Каса» і Головної книги, тощо.

Облік безготівкових розрахунків ведеться підприємством з використанням програми «Клієнт-банк», де створюються всі первинні документи. Основною функцією «Клієнт-Банка» є надання можливості підприємству проводити платежі зі свого поточного рахунку в банку, не відвідуючи банк, з офісу підприємства. Крім того, «Клієнт-Банк» дозволяє: — прогнозувати грошові кошти на поточному рахунку. Тобто уповноважена особа не відвідуючи банк, контролює рух засобів на поточному рахунку, з'ясовує особу платника і призначення платежу. Завдяки таким функціям можна, швидко працювати з клієнтами підприємства по факту розрахунків з ними; — отримувати документи з поточного рахунку; — отримувати щоденні офіційні курси іноземних валют, використовуваних при бухгалтерському обліку операцій; — скласти довідник своїх клієнтів по платежах і довідник призначення платежу. Ці довідники дозволяють швидше формувати платіжні документи, оскільки вони не потребують в необхідності знов заносити інформацію в кожен документ – готовий шаблон переноситься в платіжний документ з довідників; — отримувати від обслуговуючого банку повідомлення про різні послуги банку, поточні процентні ставки з кредитів і депозитів, а також іншу інформацію. Можливо і звернення клієнта до обслуговуючого банку при необхідності. Ця функція дозволяє підприємству і банку обмінюватися потрібною інформацією для подальших дій.

Основними перевагами підприємства при переході на систему «Клієнт-Банк» є:

- зв'язок через інтернет;
- створення і редагування певних документів в автономному режимі (без необхідності встановлення з'єднання з банком);
- можливість використання однієї системи для управління всіма рахунками відкритих в одній установі;
- досконалі й зрозумілі інструкції для використання системи «Клієнт-Банк»,

простий інтерфейс програми.

Вигоди які дає підприємству використання системи «Клієнт-Банк»:

- оперативність в управлінні фінансовими потоками;
- економія часу і засобів підприємства на дорогу в Банк.

Щомісячна оплата обслуговування системи «Клієнт-Банк», коштує від 100 до 200 грн., при цьому в цих тарифах вже враховані всі витрати клієнта на розрахункове обслуговування.

Виплата зарплати здійснюється через зарплатний проект, який представляє собою згоду між банком й підприємством про виплату заробітної плати, премій й інших платежів співробітникам на картки в системі «Клієнт-банк», де автоматично створюється відомість на зарплату та два платіжні доручення(на зарплату та комісію у розмірі ...% від суми зарплати) все підписується електронним підписом і опрацьовується банком.

Завдяки особистим електронним платіжним картам можна не тільки розраховуватись з працівниками по оплаті праці, але й видавати аванси для відрядження.

Отже, для підприємства дуже зручно мати систему «Клієнт-Банк», адже вона заощадить витрати підприємства, час бухгалтера, а також вона дуже зручна для використання.

Для узагальнення, звітування, отримання даних по залишках і оборотах рахунків, субконто і проводках у різних розрізах для бухгалтерського і податкового обліку в системі передбачено стандартні бухгалтерські і податкові звіти. Звітність з обліку готівкових та безготівкових грошових коштів включає такі стандартні звіти: "Оборотно-сальдова відомість по рахунку"; "Обороти рахунку"; "Аналіз рахунку"; "Картка рахунку"; "Аналіз субконто", "Обороти між субконто"; "Картка субконто"; "Журнал-ордер по субконто"; "Звіт по проводках";

Отже, в автоматизованому варіанті ведення обліку журнали-ордера, аналітичні відомості, ордери, звіт касира й вкладні аркуші касової книги, головна книга, оборотна відомість, баланс і інші форми звітності заповнюються

автоматично на підставі проведених документів, що ставляться до даного звітного періоду.

При веденні касових і банківських операцій у комп'ютерній системі виникає низка помилок, спричинених людським фактором. Бухгалтери можуть допустити як випадкові помилки, що спричинені опискою, пропуском, неправильним введенням даних в автоматизовану систему, неправильним відображенням касових чи банківських операцій, так і навмисні - викривлення в бухгалтерському обліку, що зроблені навмисно, часто для власної вигоди бухгалтера чи касира. Переважну більшість помилок роблять саме при обліку касових операцій, навмисні в тому числі, що пов'язано з легкістю присвоєння готівкових коштів касиром і наданні при цьому викривленої інформації.

При веденні банківських і касових операцій в автоматизованих системах необхідно дотримуватися чотирьох умов для забезпечення безпомилковості та відсутності збоїв (рис. 1)

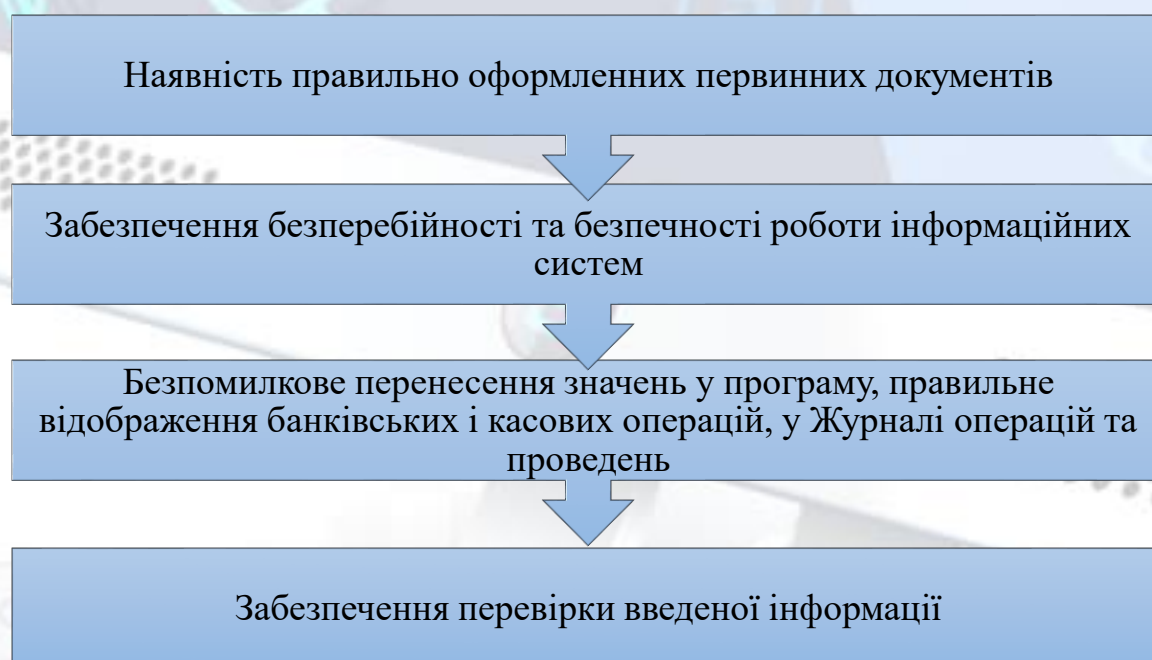

Рис.1. Забезпечення безпомилковості ведення бухгалтерського обліку в автоматизованих системах бухгалтерського обліку

Як бачимо науково-технічний прогрес, а особливо впровадження

комп'ютерних технологій, призвів до кардинальних змін в організації виробничого процесу, праці та управління. Це є не позитивно у тому сенсі, що впровадження високих технологій руйнує сталі ієрархічні утворення в економіці та управлінні, сприяючи появі на їх місцях більш пристосовані до нестабільних умов. Але з іншого боку, інформаційні системи в управлінні різними механізмами спричиняють зміну способів здійснення обліку, фінансів, управління на всіх рівнях. З моменту впровадження автоматизованих програми, бухгалтерський облік постійно удосконалюється. Використання комп'ютерних технологій впливає на зміст праці бухгалтерів: звівся на мінімум рух операцій, які пов'язані з заповненням документів та систематизацією облікових показників, складанням реєстрів та звітів. Облікова діяльність набуває більш творчого характеру, стає спрямованою більше на організацію та підвищення ефективності обліку. Бухгалтерські програми виступають основою підвищення ефективності та зменшення імовірності помилок при веденні обліку безготівкових розрахунків, тому перспективним є створення автоматизації всіх відділів підприємства при застосуванні комп'ютерів та різних інформаційно-комунікаційні технології, що оптимізує роботу підприємств і дозволить їм спрямувати з економлені кошти на іншу діяльність.

Отже, можна стверджувати, що грошові потоки підприємства – це складне явище, яке тісно влилося у загальну фінансову систему підприємства і є невід'ємною його частиною.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 18.11.2019)
2. Кравченко О. О., Первеев В.В. Автоматизація виконання банківських операцій на підприємствах. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2009. № 2 (6). С. 61-65.